

BIRZIKLATU! HONDAKINAK DENON ARDURA DIRA

Hiri hondakinei buruzko Hezkuntza Programa 2025-2026

IRAKASLEEN GIDA

Ikasleen unitate didaktikoa ikasleentzat erakargarria egite aldera, WAKELET plataforma bidez lantzea proposatzen da. Kasu honetan, hainbat jarduera dira planteatzen direnak:

EDUKIAK

0.- ZENBAT HONDAKIN SORTZEN DITUGU SAN MARKOS MANKOMUNITATEAN?	2
1. proposamena: Zenbat hondakin sortzen ditu biztanle bakoitzak?	2
2. proposamena: Ezagutu GHK-ren orrialdea	3
1.- MURRIZTU, hondakinik onena, sortzen ez dena!	3
3. proposamena: Zer egin sortzen dugun hondakin kantitatea murrizteko?	3
4. proposamena: Nola erosi modu jasangarrian	4
5. proposamena: Murrizketa lau haizetara!	4
2.- BERRERABILI zure hondakinak!	4
6. proposamena: Nola berrerabili hondakinak?	4
7. proposamena: Erosi bigarren eskuko arropa eta objektuak	5
3.- BIRZIKLATU zure hondakinak	5
8. proposamena: Mankomunitateko edukiontziak ezagutu.....	5
9. proposamena: Hondakin guztiak era egokian sailkatu!	6
10. proposamena: Zer egin zalantzen aurrean	7
11. proposamena: Eta gero zer?	7
12. Proposamena: Zeintzuk dira birziklatzearen onurak?	7
Entitate laguntzaileak	7

Alde batetik, Gipuzkoan eta San Markos Mankomunitatean hondakinak kudeatzeko azpiegiturak non dauden ezagutu ahal izango da.

ONTZIAK BEREIZTEKO PLANTAK

Beste hainbat informazio ere lortu dezakegu orrialdean bertan, besteak beste ontziak bereizteko plantak nola funtzionatzen duten, birziklapenaren hainbat datu interesgarri ere kontsultatu daitezke eta baita Mankomunitateko beste hainbat zerbitzu ere.

1.- MURRIZTU, hondakinik onena, sortzen ez dena!

3. proposamena: Zer egin sortzen dugun hondakin kantitatea murrizteko?

Hondakin gutxiago sortzea, hau da, murriztea, egin behar dugun lehenengo pausua da. Atal honetako jolasean egunerokotasuneko hainbat egoera izango dituzte, eta aukeratu egin beharko dute kasu bakoitzean zein den modurik egokiena sortutako hondakina murrizteko.

4. proposamena: Nola erosi modu jasangarrian

Murrizketarekin jarraituz, erosketak egiteko moduak erakusten zaizkie ikasleei hiru bideo laburren bidez: Online erosketak (0:31 minutu), erosketak supermerkatuan (0:22 minutu) eta erosketak merkatu edo denda txikietan (0:26 minutu).

Ikasleei aipaturiko 3 aukeretatik jasangarriena zein iruditzen zaien galdetzen zaie. Gaian murgiltzeko aitzakia baino ez da.

Jasangarri hitzaren definizioa bilatzen badugu, honela definitzen du Espainiar Estatuko Energia Dibertsifikatzeko eta Aurrezteko Institutuak: *"Garapen jasangarria aldaketa-prozesu bat da, eta, bertan, baliabideen ustiapenak, inbertsioen norabideak, garapen teknologikoaren orientazioak eta erakundearen aldaketak bat egiten dute, eta gaurko zein etorkizuneko potentziala hobetzen dute, gizakien premiak eta nahiak asebetetzeari begira".*

Hauxe da sarri erabiltzen den beste formulazio bat, aurrekoa laburbiltzen duena: *"Gaurko belaunaldiko premiak asebetetzea da garapen jasangarria; beti ere, etorkizuneko belaunaldiak beren premiei arreta emateko aukerak oztopatzen ez badira".* Jasangarritasuna, hortaz, ez da ingurumen-kontu hutsa. Gaur egun, eskema moduan deskribatzen da askotan garapen jasangarria, jasangarritasunaren kontzeptuak hartzen dituen hiru dimentsioak irudikatzen dituzten hiru zirkulu edo zutabe hauen bidez: ingurumena, gizartea eta ekonomia.

Talde lana da jarduera honetan proposatzen dena. Norberak hausnarketa egin ostean, taldeko kideekin partekatuko du bere iritzia, argudioak emanez.

5. proposamena: Murrizketa lau haizetara!

Aurreko jardueraren ostean, ondorio batzuetara iritsi beharko dute ikasleek eta ondorio hori erabili dezakete aitzakia gisa kartel edo hormirudi bat egiteko.

Sortutako materiala kanpainaren webgunean zabaldu daiteke. Horretarako sanmarkosbirziklapena@gmail.com helbidera bidali besterik ez duzue egin behar. Animatu!

2.- BERRERABILI zure hondakinak!

6. proposamena: Nola berrerabili hondakinak?

Jarduera honetan jolas bat egitea planteatzen zaie ikasleei. Horretarako, *Genially* plataformako esteka txertatu da ikasleen unitate didaktikoan. Jolasaren helburua, bikoteak egitea izango da.

Buruz behera begira dauden kartei buelta eman behar diete eta agertuko zaien irudia hondakin bat izango da eta ondoren, hondakin horixe bera aurkitu beharko dute baina berrerabilita

dagoena. Horrenbestez, bikoteak egin beharko dituzte, hondakina eta dagokion berrerabilera elkartuz. Jolasa guztiaosatzean, unitate didaktikora itzuliko dira.

7. proposamena: Erosi bigarren eskuko arropa eta objektuak

Aipatzekoa da ere bigarren eskuko on line orrialdeak eta denda fisikoak ugaritzen ari direla. Ikasleei ezagutzen ote dituzten galdetuko zaie, eta guztion artean zerrenda osatzea proposatuko da. Ikasleen unitate didaktikoan adibide batzuk daude: [Wallapop](#), [Vinted](#), [Micolet...](#)

Hondakinei bizitza luzatzeak dituen onurak azpimarratzea garrantzitsua iruditzen zaigu. Ondorengoak dira:

- Produktu berriak ekoizteko beharra gutxitzen da
- Erabilitako baliabide naturalen kopurua murrizten da
- Aztarna ekologikoa eta fabrikazioan kontsumitutako energia murrizten dira.
- Dirua aurrezten da
- Ingurumen-aztarna murrizten da
- Material gutxiago behar baita kontsumo-beharrak aseko dituzten produktu berriak sortzeko.
- Ingurumena babesteko laguntza etorkizuneko belaunaldientzat
- Prozesu hori garrantzitsua da ekologiarentzat, artikulu baten balio-bizitza luzatzea ahalbidetzen baitu, ahalik eta gehien aprobetxatuz.

3.- BIRZIKLATU zure hondakinak

8. proposamena: Mankomunitateko edukiontziak ezagutu

Aski ezaguna da birziklapena kontzeptua baino, zer esanahi du? Zehazki erabilitako gaiak eta produktuak bildu eta birprozesatzean datza, haiekin gai eta produktu berriak sortuz (ikus gainera, [ekonomia zirkularra](#) eta [tximeleta-diagrama](#)). Gainera, birziklapenari esker, gai eta produktu horiek hondakin moduan tratatzeari utzi eta baliabide natural berrien erauzketa saihesten da.

Birziklapena 1970 urtearen inguruan sortutako terminoa da, eta geroztik bere erabilera zabaldu bada ere, zoritxarrez, krisi ekologikoak bultzatuta, bere beharra dugu inoiz baino gehiago. Nabarmendu behar da birziklapenaren eragin positiboa ez dela mugatzen birziklatutako gai eta produktuak zabor gisa tratatzeari utzi eta berriz ere erabiltzeari. Birziklatuko ez bagenu, gai eta produktu berriak kontsumitu beharko genituzke, eta horrek hondakinen arazoa areagotu, energia gehigarria kontsumitu eta lehengaiak agortuko lituzke.

Birziklatu ahal izateko, aurrez hondakinak gaika jaso behar dira bilketa lerro ezberdinetan. Hain juxtu ere, horixe da jarduera honetan ikasleei planteatzen zaiena.

Ezagutzen al dituzu zure herriko edukiontziak?

sanmarkos ecoembes ECOVIDRIO

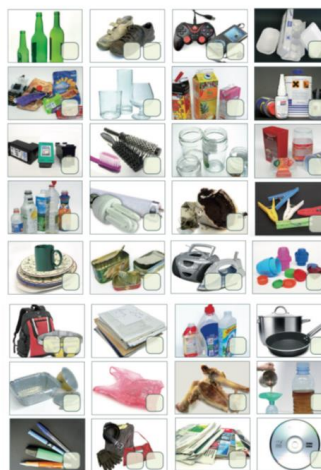
HASI ►

Kasu honetan, *Genially* plataforma erabiliz, edukiontzi bakoitzean zer utzi behar den ikastea da helburua. Edukiontzi urdina, horia, berdea eta marroia denbora luzea daramate gure kaleetan, baina badira beste batzuk ere, olio erabilia jasotzeko, pilena eta zuria.

9. proposamena: Hondakin guztiak era egokian sailkatu!

Jarduera honetan ikasleak hondakinak bilketa lerro egokian utzi beharko ditu. Kasu honetan ere, *Genially* plataforma erabiliz sortutako jokoa planteatzen zaie ikasleei.

Gai izango al zinateke hondakin hauek sailkatzeko?

sanmarkos ecoembes ECOVIDRIO

HASI ►

38 hondakinen irudiak agertuko zaizkie, eta beraiek hondakin bakoitza zein bilketa lerroan utziko duten adierazi beharko dute, bilketa lerroaren gainean klik eginez. Asmatuz gero, jolasak aurrera jarraitzen du, aldiz, huts eginez gero, leiho bat irekiko zaie bilketa lerro desegokia aukeratu dutela adieraziz, eta beste bilketa lerro bat aukeratzeko parada izango dute. Amaieran, garbiguneen inguruko informazioa gehitu da.

10. proposamena: Zer egin zalantzen aurrean

Hondakinak ongi sailkatzen buru belarri ibili diren arren, normala da puntualki zalantzak izatea. Horregatik, [San Markos mankomunitateko orrialdean](#) edukiontzi guztien informazioa aurkituko dugu eta bertan edukiontzi bakoitzean sailkatu behar ditugun hondakinei buruzko informazio osoa izango dugu. Ikasleek bertan sartu eta edukiontzi bakoitzeko informazioa kontsultatuko dute.

11. proposamena: Eta gero zer?

Herritarrak hondakinak sailkatu ondoren, horiek jaso eta leku ezberdinetara bideratzen dituzte. Material motaren arabera, erakunde ezberdin bat izango da bilketaz arduratzen dena.

Taldeka jarri eta informazio hori aztertzea proposatzen da, talde bakoitzak hondakin mota baten ardura hartuz. Ondoren, lortutako informazioa partekatu beharko dute.

Bilaketa errazteko, [Ecoembes-eko](#) eta [Ecovidrio-ko](#) loturak dituzte. Horietan, bakoitzaren webgunea ikusteaz gain, hainbat bideo eta infografia agertzen dira.

12. proposamena: Zeintzuk dira birziklatzearen onurak?

Lehenik eta behin, ikasleek beraien artean birziklatzearen inguruko onurez hitz egin dezakete. Eztabaida eta gero, eta unitate didaktikoari bukaera emateko, Ecoembes (papera eta kartoia, eta ontzi arinen birziklapenaz arduratzen den estatuko entitate publikoa), Ecovidrio (beirazko ontzien birziklapenaz arduratzen den estatuko entitate publikoa) eta Mankomunitateko webguneetako loturak daude. Horiek baitira kanpaina sustatzen dutenak.

Entitate laguntzaileak

- [San Markos Mankomunitatea](#)
- [Ecoembes](#)
- [Ecovidrio](#)